

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

KOMPARATIVNÍ ANALÝZA PRÁVNÍ ÚPRAVY PROFESE SOUDCE
A STÁTNÍHO ZÁSTUPCE V ČESKÉ REPUBLICE A VE FRANCII
A ROZBOR PŘÍSLUŠNÉ FRANCOUZSKÉ PRÁVNÍ TERMINOLOGIE

Vedoucí práce: JUDr. Mgr. Ivo Petřů, PhD.

Autor práce: Marta Talířová

Studijní obor: Francouzský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 4.

2014

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 29. dubna 2014

.....
Marta Talířová

Poděkování

Děkuji panu JUDr. Mgr. Ivovi Petřů, PhD. za vstřícnost a poskytnuté rady a připomínky, které mi pomohly při psaní této bakalářské práce.

ANOTACE

Cílem mé bakalářské práce je popsat právní úpravu profese soudce a státního zástupce v České republice a ve Francii, následně je porovnat a nalézt jejich společné rysy a odlišnosti. Sekundárním cílem je pak rozbor aplikované francouzské právní terminologie.

Práce je rozdělena do šesti velkých kapitol, ty se dále dělí do podkapitol. V první kapitole představím nejvýznamnější právnické profese v České republice a ve Francii. Ve druhé kapitole představím zákony, kterými se řídí postavení soudců a státních zástupců obou zemí. Třetí kapitola je věnována podrobnému popisu právní úpravy profese soudce v České republice a ve Francii, čtvrtá kapitola popisu právní úpravy profese státního zástupce v obou zemích. V páté kapitole porovnáám tyto dvě profese v obou zemích na základě informací z předchozích kapitol. V poslední kapitole provedu rozbor příslušné francouzské právní terminologie a sestavím francouzsko-český glosář.

Práce je zakončena resumé ve francouzštině.

ABSTRACT

The aim of my bachelor thesis is to describe the legal regulation of the professions of judge and public prosecutor in Czech Republic and in France and to compare them and find their common features and differences. The secondary aim is to analyze the applied French legal terminology.

The thesis is divided into six major chapters which are further divided into sub-chapters. The first chapter introduces the most important legal professions in the Czech Republic and in France and the second chapter presents the laws which regulate the positions of judges and public prosecutors in the two countries. The third chapter focuses on a detailed description of the legal regulation of the profession of judge in the Czech Republic and in France. The fourth chapter is dedicated to the description of the legal regulation of the profession of public prosecutor in both countries. The fifth chapter deals with a comparison between the two professions in both countries based on the information from the previous chapters. In the last chapter an analysis of the relevant French legal terminology is made and a French-Czech glossary compiled.

The thesis is concluded with a summary in French language.

OBSAH

ÚVOD	8
1 PŘEHLED PRÁVNICKÝCH PROFESÍ	10
1.1 PRÁVNICKÁ POVOLÁNÍ V ČR	10
1.1.1 <i>Soudci</i>	10
1.1.2 <i>Státní zástupci</i>	10
1.1.3 <i>Advokáti</i>	11
1.1.4 <i>Notáři</i>	11
1.1.5 <i>Soudní exekutoři</i>	12
1.2 PRÁVNICKÁ POVOLÁNÍ VE FRANCII	12
1.2.1 <i>Les magistrats</i>	12
1.2.2 <i>Les avocats</i>	12
1.2.3 <i>Les notaires</i>	13
1.2.4 <i>Les huissiers</i>	13
2 PRÁVNÍ UKOTVENÍ PROFESE SOUDCE A STÁTNÍHO ZÁSTUPCE	14
2.1 PRÁVNÍ UKOTVENÍ PROFESE SOUDCE V ČR	14
2.1.1 <i>Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky</i>	14
2.1.2 <i>Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů</i>	14
2.1.3 <i>Další právní předpisy</i>	15
2.2 PRÁVNÍ UKOTVENÍ PROFESE STÁTNÍHO ZÁSTUPCE V ČR	16
2.2.1 <i>Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky</i>	16
2.2.2 <i>Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství</i>	16
2.2.3 <i>Další právní předpisy</i>	17
2.3 PRÁVNÍ UKOTVENÍ PROFESE SOUDCE A STÁTNÍHO ZÁSTUPCE VE FRANCII	17
2.3.1 <i>Constitution du 4 octobre 1958</i>	17
2.3.2 <i>Ordonnance n° 58-1270 du 22 décembre 1958</i>	18
2.3.3 <i>Další právní předpisy</i>	19
3 POSTAVENÍ A ORGANIZACE SOUDCŮ	20
3.1 SOUDCI V ČR	20
3.1.1 <i>Nejvyšší soudcovská rada</i>	20
3.1.2 <i>Působnost a zásady výkonu funkce</i>	20
3.1.3 <i>Zákonné podmínky pro výkon profese soudce</i>	21
3.1.4 <i>Vznik a zánik funkce</i>	21
3.1.5 <i>Neslučitelnost funkcí</i>	22
3.1.6 <i>Odpovědnost za výkon funkce</i>	22
3.1.7 <i>Zvláštní kategorie soudců a další osoby podílející se na rozhodovací činnosti soudů</i>	24
3.2 SOUDCI VE FRANCII	24
3.2.1 <i>Nejvyšší soudcovská rada</i>	24
3.2.2 <i>Působnost a zásady výkonu funkce</i>	25
3.2.3 <i>Zákonné podmínky pro výkon profese soudce</i>	26
3.2.4 <i>Vznik a zánik funkce</i>	26
3.2.5 <i>Neslučitelnost funkcí</i>	27
3.2.6 <i>Odpovědnost za výkon funkce</i>	27
3.2.7 <i>Zvláštní kategorie soudců a další osoby podílející se na rozhodovací činnosti soudu</i>	28
3.2.7.1 <i>Les juges non professionnels</i>	28
3.2.7.2 <i>Les juges professionnels</i>	29
4 POSTAVENÍ A ORGANIZACE STÁTNÍCH ZÁSTUPCŮ	30
4.1 STÁTNÍ ZÁSTUPCI V ČR	30
4.1.1 <i>Působnost a zásady výkonu funkce</i>	30

4.1.2	Zákonné podmínky pro výkon profese státního zástupce	31
4.1.3	Vznik a zánik funkce	31
4.1.4	Neslučitelnost funkcí	32
4.1.5	Odpovědnost za výkon funkce.....	32
4.2	STÁTNÍ ZÁSTUPCI VE FRANCII	33
4.2.1	Působnost a zásady výkonu funkce	33
4.2.2	Zákonné podmínky pro výkon profese státního zástupce	33
4.2.3	Vznik a zánik funkce	34
4.2.4	Neslučitelnost funkcí	35
4.2.5	Odpovědnost za výkon funkce.....	35
5 KOMPARACE POSTAVENÍ A ORGANIZACE SOUDCŮ A STÁTNÍCH ZÁSTUPCŮ V ČESKÉ REPUBLICE A VE FRANCII		36
5.1	SOUDCI V ČR A VE FRANCII	36
5.1.1	Nejvyšší soudcovská rada	36
5.1.2	Působnost a zásady výkonu funkce	36
5.1.3	Zákonné podmínky pro výkon profese soudce	37
5.1.4	Vznik a zánik funkce	37
5.1.5	Neslučitelnost funkcí	38
5.1.6	Odpovědnost za výkon funkce.....	38
5.1.7	Zvláštní kategorie soudců a další osoby podílející se na rozhodovací činnosti soudu	38
5.2	STÁTNÍ ZÁSTUPCI V ČR A VE FRANCII.....	39
5.2.1	Působnost a zásady výkonu funkce	39
5.2.2	Zákonné podmínky pro výkon profese státního zástupce	39
5.2.3	Vznik a zánik funkce	40
5.2.4	Neslučitelnost funkcí	40
5.2.5	Odpovědnost za výkon funkce.....	41
6 ROZBOR PŘÍSLUŠNÉ FRANCOUZSKÉ PRÁVNÍ TERMINOLOGIE.....		42
6.1	ROZBOR VYBRANÝCH POJMŮ	42
6.1.1	Magistrat du siège	42
6.1.2	Magistrat du parquet.....	43
6.1.3	Avocat	43
6.1.4	Notaire	44
6.1.5	Huissier.....	44
6.1.6	Juge des enfants.....	45
6.1.7	Juge d'instruction	45
6.1.8	Juge des libertés et de la détention.....	45
6.1.9	Juge de l'application des peines	46
6.1.10	Juge aux affaires familiales	46
6.1.11	Juge des tutelles	46
6.1.12	Juge de l'exécution	47
6.1.13	Juge consulaire	47
6.1.14	Conseiller prud'homme	48
6.1.15	Juge de proximité	48
6.2	FRANCOUZSKO-ČESKÝ GLOSÁŘ.....	49
ZÁVĚR		52
RÉSUMÉ		55
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....		57

Úvod

Během studia jsem v rámci předmětu věnujícímu se právní francouzštině měla možnost seznámit se s nejdůležitějšími právními profesemi ve Francii. Přestože mohou na první pohled odpovídat právní profesím v České republice (ČR), zaujala mě myšlenka porovnat je detailněji a nalézt shody, případně odlišnosti v obou zemích. Pro bakalářskou práci, která je svým rozsahem dost omezená, by takové téma bylo příliš široké, a proto jsem se rozhodla porovnat pouze dvě nejvýznamnější právní profese: soudce a státní zástupce. Pokud mohu usuzovat ze svých dosavadních poznatků, očekávám v těchto profesích spíše drobné, nikoli zásadní rozdíly mezi ČR a Francií. Vzhledem k historickému vývoji (socialistické éře, rozdělení České a Slovenské republiky) se dá předpokládat, že v ČR budou mít právní profese novější právní úpravu, zatímco právní předpisy upravující tyto profese ve Francii budou podstatně starší. Soudci a státní zástupci budou mít ve Francii pravděpodobně také více společných znaků, protože tvoří jednotný soudní sbor. Také už jsem měla možnost poznat několik kategorií francouzských soudců, které v ČR neexistují, proto očekávám větší specializaci soudců ve Francii. S tím souvisí také příslušná francouzská právní terminologie, o jejíž rozbor bych se jako studentka filologie chtěla pokusit, protože s velkou pravděpodobností narazím v průběhu práce na pojmy, které nebude jednoduché přeložit do češtiny. Cílem mé práce je tedy popsat a následně porovnat právní úpravu profese soudce a státního zástupce v ČR a ve Francii, sekundárním cílem je potom rozbor aplikované francouzské právní terminologie.

Práci rozdělím do šesti velkých kapitol, které budou rozčleněny do několika podkapitol. V první kapitole stručně představím nejdůležitější právní profese v ČR a ve Francii. Ve druhé kapitole představím základní prameny, tedy zákony, ze kterých budu v průběhu práce čerpat a podle kterých se řídí postavení soudců a státních zástupců v ČR a ve Francii. Z českých pramenů to bude především *zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů a zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství*. Hlavními francouzskými prameny pak budou *Constitution du 4 octobre 1958 a Ordonnance n° 58-1270 du 22 décembre 1958*. Třetí kapitolu věnuji soudcům, jejich postavení, organizaci a činnosti

v obou zemích, čtvrtá kapitola se pak bude týkat státních zástupců. Jak u popisu soudců, tak státních zástupců budu vycházet především z platné právní úpravy jejich postavení v ČR i ve Francii. V páté kapitole provedu komparaci a zhodnocení míry rozdílnosti či podobnosti těchto dvou profesí v obou zemích. V šesté kapitole nabídnu rozbor příslušné francouzské právní terminologie: zvolím několik nejdůležitějších pojmů, s nimiž jsem se v průběhu práce setkala, a každý z nich se pokusím přeložit do češtiny. Ekvivalenty budu hledat nejprve v právních předpisech, poté ve slovnících a v případě, že žádný ekvivalent nenalezu, pokusím se o vlastní překlad. Používat budu zejména *Francouzsko-český právní slovník*¹ a *Francouzsko-český velký slovník*², případně glosář obsažený v knize *Introduction au français juridique*³. Do šesté kapitoly zařadím také dvojjazyčný francouzsko-český glosář důležitých odborných termínů. Závěr práce bude obsahovat shrnutí poznaných shodných a rozdílných rysů profese soudce a státního zástupce v ČR a ve Francii.

---

¹ LARIŠOVÁ, Markéta. *Francouzsko-český právní slovník*. Jinočany: H&H, 1994

² *Francouzsko-český, česko-francouzský velký slovník (nejen pro překladatele)*. Brno: Lingea, 2007

³ TOMAŠČÍNOVÁ, Jana. *Introduction au français juridique*. Praha: Univerzita Karlova, 2011

1 Přehled právnických profesí

V první kapitole stručně představím právníká povolání v ČR a ve Francii. Pro obě země jsem vybrala pět nejvýznamnějších: soudce, státní zástupce, advokáty, notáře a soudní exekutory. Vzhledem k tomu, že jádrem mé práce je srovnání platné úpravy profese soudce a státního zástupce v ČR a ve Francii, nebudu se těmito dvěma profesemi zatím zabývat podrobněji, jen je stručně představím.

Zdrojem základních informací pro tuto kapitolu je webová stránka <http://e-justice.europa.eu>⁴.

1.1 Právníká povolání v ČR

1.1.1 Soudci

Soudci se podílí na výkonu soudní moci státu, náplň jejich činnosti tvoří zejména rozhodování soudních sporů. Základní úpravu jejich postavení nalezneme v čl. 82 odst. 1 Ústavy České republiky, dále se řídí podle zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů. Do funkce jsou jmenováni prezidentem republiky po splnění zákonných podmínek.

1.1.2 Státní zástupci

Státní zástupci zastupují stát při ochraně veřejného zájmu. Základní působnost státního zastupitelství stanovuje čl. 80 Ústavy České republiky, dále je jeho postavení upraveno v zákoně č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství. Po

---

⁴ https://e-justice.europa.eu/content_legal_professions-29-cz-cs.do?member=1 [vid. 8. března 2014]

https://e-justice.europa.eu/content_legal_professions-29-fr-cs.do?member=1 [vid. 8. března 2014]

splnění zákonných podmínek jsou státní zástupci jmenováni ministrem spravedlnosti na návrh nejvyššího státního zástupce.

1.1.3 Advokáti

Advokáti jsou osoby samostatně výdělečně činné, poskytují právní pomoc klientům a tím provozují své podnikání. Dle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii se povinně zapisují do České advokátní komory, a to na dobu časově neomezenou. Zákon také stanovuje podmínky, které musí advokát splnit, aby mohl být do Komory zapsán: způsobilost k právním úkonům, vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru právo, alespoň tříletá praxe jako advokátní koncipient, bezúhonnost, složení advokátní zkoušky a složení slibu do rukou předsedy Komory. Výkon advokacie může být pozastaven buď ze zákona, nebo rozhodnutím Komory.

1.1.4 Notáři

Notáři a jejich činnost se řídí zákonem č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti. Jsou jmenováni ministrem spravedlnosti a povinně se zapisují do seznamu notářů vedeného Notářskou komorou. Zákonné podmínky pro jmenování jsou: státní občanství ČR, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru právo, alespoň pětiletá notářská praxe a složení notářské zkoušky. Notářská činnost zahrnuje např. sepisování notářských zápisů o právních úkonech, sepisování smluv, závětí, vydávání výpisů z Katastrů nemovitostí ČR, notářská úschova, atd. Obecně není výkon notářského úřadu časově omezen, ale zákon stanovuje podmínky, za kterých může být notář odvolán.

1.1.5 Soudní exekutoři

Soudní exekutoři jsou osoby samostatně výdělečně činné pověřené státem vykonáváním exekucí. Jejich postavení upravuje zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, dle něhož se jedná o veřejné činitele, jejichž úkony se považují za úkony soudu. Jsou jmenováni ministrem spravedlnosti po splnění těchto zákonných podmínek: způsobilost k právním úkonům, vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru právo, bezúhonnost, alespoň tříletá exekutorská praxe a složení exekutorské zkoušky. Všichni soudní exekutoři jsou povinně členy Exekutorské komory. Výkon jejich funkce není časově omezen, ministr spravedlnosti ho však může pozastavit.

1.2 Právnická povolání ve Francii

1.2.1 Les magistrats

Postavení soudců a státních zástupců, nazývaných souhrnně *les magistrats*, upravuje nařízení č. 58-1270 ze dne 22. prosince 1958 (*Ordonnance n° 58-1270 du 22 décembre 1958*). Řídí se zásadou jednoty soudního sboru podle článku 1, jsou vybíráni stejným způsobem, ale jejich činnost je rozdílná: soudci rozhodují v soudních sporech, státní zástupci zastupují společnost a vyžadují uplatňování zákonů. Obě tyto profese popíšu podrobněji v samostatných kapitolách.

1.2.2 Les avocats

Profese advokáta patří ve Francii stejně jako v České republice mezi svobodná a nezávislá povolání (*une profession libérale et indépendante*). Řídí se zejména zákonem č. 71-1130 ze dne 31. prosince 1971 (*la loi n° 71-1130 du 31 décembre 1971*) a zákonem č. 90-1259 ze dne 31. prosince 1990 (*loi n° 90-1259 du 31 décembre 1990*). Advokáti jsou sdruženi v advokátních komorách (*barreaux*) a jejich činnost zahrnuje především právní pomoc a obhajobu.

1.2.3 Les notaires

Status notářů vyplývá ze zákona ze dne 25 Ventôse An XI (*la loi du 25 Ventôse An XI*). Jsou jmenováni ministrem spravedlnosti a svou činnost vykonávají jako svobodné povolání. Jejich činnost zahrnuje vystavování úředních listin vykonatelných bez soudního rozhodnutí a poradenství. Sdružují se do notářských komor (*chambres des notaires*).

1.2.4 Les huissiers

Také soudní exekutoři jsou do funkce jmenováni ministrem spravedlnosti, ale svou činnost vykonávají jako svobodné povolání. Jejich postavení je dáno zákonem ze dne 27. prosince 1923 (*la loi du 27 décembre 1923*). Jsou pověřeni doručováním procesních listin a vykonáváním soudních rozhodnutí a sdružují se v komorách.

2 Právní ukotvení profese soudce a státního zástupce

Ve druhé kapitole představím právní předpisy, kterými se řídí soudci a státní zástupci v ČR a ve Francii.

2.1 Právní ukotvení profese soudce v ČR

2.1.1 Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (Ústava ČR)

Základem právní úpravy postavení soudců je Ústava ČR, konkrétně Hlava čtvrtá o moci soudní. Z článku 82 vyplývá jejich základní povinnost, tedy nezávislost a nestrannost, kterou nesmí nikdo ohrožovat, dále neodvolatelnost a nepřeložitelnost k jinému soudu s výjimkami stanovenými zákonem a neslučitelnost funkce soudce s funkcí prezidenta republiky, člena Parlamentu a jakoukoli funkcí ve veřejné správě. Dle článku 93 jsou soudci do funkce jmenováni prezidentem republiky na dobu časově neomezenou a své funkce se ujímají složením slibu, dále jsou zde stanoveny základní podmínky pro výkon funkce, tedy bezúhonnost, české občanství a vysokoškolské právnické vzdělání.

Hlava čtvrtá Ústavy ČR upravuje také postavení ústavních soudců. Dle článku 84 se Ústavní soud skládá z 15 soudců jmenovaných na 10 let prezidentem republiky se souhlasem Senátu. Základními podmínkami pro výkon funkce je bezúhonnost, české občanství, volitelnost do Senátu, vysokoškolské právnické vzdělání a alespoň desetiletá činnost v právnickém povolání. Své funkce se soudci Ústavního soudu ujímají složením slibu do rukou prezidenta republiky dle článku 85. Článek 86 se věnuje jejich trestnému stíhání, které je bez souhlasu Senátu vyloučené.

2.1.2 Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích)

Kromě Ústavy jsou soudci vázáni především zákonem č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, který nahradil předcházející zákon č. 335/1991 Sb., o

soudech a soudcích. Současně platný zákon je rozčleněn do dvanácti částí, z nichž se druhá až jedenáctá část týká změn souvisejících předpisů a část dvanáctá účinnosti zákona. Jádrem právní úpravy profese soudce tvoří část první nazvaná Soudy, soudci, přísedící a státní správa soudů, zejména Hlava druhá Soudci a přísedící. Je tvořena pěti díly:

Díl první Ustanovování soudců a přísedících se člení na čtyři oddíly. Z prvního oddílu vyplývají předpoklady pro funkci soudce a časová neomezenost funkčního období, druhý oddíl se týká jmenování soudců a volby přísedících, třetí oddíl popisuje způsob přidělování soudců k určitému soudu, čtvrtý oddíl pak možnosti překládání soudců.

Díl druhý Postavení soudců a přísedících má šest oddílů. V prvním nalezneme výčet funkcí, s nimiž je funkce soudce neslučitelná, základní úpravu platových poměrů soudců, jejich trestního stíhání a odpovědnosti za škodu. Druhý oddíl se týká práv a povinností soudců a způsobu výkonu jejich funkce, třetí oddíl upravuje pracovní vztah soudců a zakazuje jim další výdělečnou činnost, čtvrtým oddílem se řídí jejich kárná odpovědnost. Oddíl pátý jmenuje případy, kdy se soudce stává nezpůsobilým k výkonu své funkce, oddíl šestý se zabývá náhradami za vykonávání funkce přísedícího.

Díl třetí Zánik funkce soudce a funkce přísedícího tvoří dva oddíly, z prvního oddílu vyplývají podmínky zániku funkce, druhý oddíl se týká dočasného zproštění výkonu funkce.

Díl čtvrtý Funkcionáři soudu upravuje postavení předsedů a místopředsedů soudů. Má dva oddíly, první se týká jmenování a druhý zániku funkce.

Díl pátý Justiční čekatelé obsahuje úpravu postavení justičních čekatelů, tedy právníků, kteří se připravují na složení justiční zkoušky a k výkonu funkce soudce v rámci přípravné služby u soudů.

2.1.3 Další právní předpisy

Zákon o soudech a soudcích, z hlediska právní úpravy profese soudce klíčový, doplňuje řada souvisejících předpisů, patří mezi ně např. zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, zákon č. 82/1998

Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců.

2.2 Právní ukotvení profese státního zástupce v ČR

2.2.1 Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (Ústava ČR)

Státním zástupcům, na rozdíl od soudců, je v Ústavě ČR věnován jen velmi malý prostor. V článku 80 Hlavy třetí o moci výkonné nalezneme pouhou definici státního zastupitelství jako orgánu zastupujícího veřejnou žalobu v trestním řízení.

2.2.2 Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství (zákon o státním zastupitelství)

Podrobnou právní úpravu státního zastupitelství nalezneme v zákoně č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ten je rozdělen do dvanácti částí, z nichž prvních pět upravuje postavení, působnost, vnitřní vztahy, organizaci a správu státního zastupitelství jakožto soustavy úřadů a část dvanáctá obsahuje přechodná a závěrečná ustanovení.

Část šestá až jedenáctá je věnována státním zástupcům jako osobám: Předpoklady pro výkon funkce, jmenování do funkce, úprava pracovního poměru, přidělení k výkonu funkce, možnosti dočasného zproštění výkonu funkce a způsoby zániku funkce jsou obsaženy v části šesté Ustanovování státních zástupců a jejich pracovní poměr.

Z části sedmé Postavení státních zástupců vyplývají zásady výkonu funkce a také nezpůsobilost k výkonu funkce.

Část osmá Kárná odpovědnost státních zástupců definuje kárné provinění, druhy kárných opatření a zánik odpovědnosti státních zástupců.

Část devátá byla zrušena, část desátá Právní čekatelé a čekatelská praxe obsahuje úpravu postavení právních čekatelů, ti se během čekatelské praxe odborně připravují k závěrečné zkoušce a k výkonu funkce státního zástupce.

Část jedenáctá Odborné vzdělávání státních zástupců a právních čekatelů se týká Justiční akademie.

2.2.3 Další právní předpisy

Státní zástupci se také řídí dalšími souvisejícími předpisy, některé z nich se dotýkají jak státních zástupců, tak i soudců. Jedná se např. o zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců.

2.3 Právní ukotvení profese soudce a státního zástupce ve Francii

Ve Francii tvoří soudci a státní zástupci jednotný soudní sbor a jejich postavení je upraveno společně, proto jsem se rozhodla nepopisovat jejich právní ukotvení ve dvou samostatných podkapitolách, ale věnovat mu podkapitolu společnou.

2.3.1 Constitution du 4 octobre 1958 (Constitution)

Základní právní zakotvení je pro profese soudce a státního zástupce společné. Nalezneme jej v Ústavě, Hlavě čtvrté zabývající se soudní mocí, článku 64, který odkazuje na speciální zákon upravující postavení soudců a státních zástupců, nazvaných souhrnně *les magistrats*, a stanovuje neodvolatelnost soudců, tedy *les magistrats du siège*. Článek 65 pak ustanovuje Nejvyšší soudcovskou radu

(*Conseil supérieur de la magistrature*), která se vyjadřuje ke jmenování soudců a státních zástupců a k jejich disciplinárním sankcím.

2.3.2 Ordonnance n° 58-1270 du 22 décembre 1958 (Ordonnance n° 58-1270)

Podrobně se pak soudcům a státním zástupcům věnuje nařízení č. 58-1270 ze dne 22. prosince 1958 o ústavním zákoně o statusu soudců a státních zástupců⁵. Tvoří jej deset kapitol:

Z první kapitoly *Dispositions générales* vyplývají základní principy organizace soudců a státních zástupců, např. zásada jednoty soudního sboru, možnost být v průběhu kariéry jmenován do různých funkcí jako soudce nebo státní zástupce, dvoustupňová hierarchie soudního sboru a výčet funkcí, které stojí mimo tuto hierarchii, neodvolatelnost soudců, podřízenost státních zástupců ministru spravedlnosti, neslučitelnost funkcí.

Ve druhé kapitole *Du recrutement et de la formation professionnelle des magistrats* jsou stanoveny zákonné podmínky pro výkon funkce soudce a státního zástupce, způsob jmenování justičních čekatelů a možnosti přímého jmenování do funkce soudce či státního zástupce.

Třetí kapitola *Des magistrats des premier et second grades* popisuje jmenování do funkce a organizaci soudců a státních zástupců prvního a druhého stupně hierarchie soudního sboru.

Ve čtvrté kapitole *De la comission d'avancement* je ustanovena komise, která má na starosti kariérní řád soudců a státních zástupců.

Pátá kapitola *Des magistrats hors hiérarchie* je věnována soudcům a státním zástupcům stojícím mimo dvoustupňovou hierarchii. Patří mezi ně např. soudci působící u kasačního soudu, předseda a prokurátoři odvolacího soudu atd. V podkapitolách je dále upravena možnost dočasného přidělení k určitému soudu a také speciální kategorie soudců *les juges de proximité*.

Šestá kapitola *De la rémunération* odkazuje na zvláštní předpis, který určí soudcům a státním zástupcům jejich plat.

---

⁵ Ordonnance n° 58-1270 du 22 décembre 1958 portant loi organique relative au statut de la magistrature

Sedmá kapitola *Discipline* se zabývá případným proviněním soudců a státních zástupců a stanovuje možné disciplinární sankce.

Osmá kapitola *Positions* vymezuje právní postavení soudců a státních zástupců.

V deváté kapitole *Cessation des fonctions* nalezneme výčet okolností, za nichž funkce soudce či státního zástupce zaniká.

Závěrečná desátá kapitola *Dispositions diverses et mesures transitoires* obsahuje přechodná a závěrečná ustanovení.

2.3.3 Další právní předpisy

Mezi další významné zákony týkající se soudců, státních zástupců a jejich činnosti patří např. *Code de l'organisation judiciaire*. Postavení důležité instituce pro samosprávu soudní moci *Conseil supérieur de la magistrature* je upraveno v zákoně *Loi organique n° 94-100 du 5 février 1994 sur le Conseil supérieur de la magistrature*.

3 Postavení a organizace soudců

Ve třetí kapitole detailně popíšu postavení a organizaci soudců v ČR a ve Francii, přičemž budu čerpat z příslušných platných právních předpisů.

3.1 Soudci v ČR

3.1.1. Nejvyšší soudcovská rada

Ve většině členských států EU existuje speciální instituce, obvykle nazývaná nejvyšší soudcovská rada, pro samosprávu moci soudní, nikoli však v ČR, kde je hlavním orgánem v této oblasti pouze Ministerstvo spravedlnosti. V budoucnu se ale možná zřízení nejvyšší soudcovské rady dočkáme, usiluje o to např. Soudcovská unie ČR⁶.

3.1.2 Působnost a zásady výkonu funkce

Podle článku 82 Ústavy ČR je soudce při výkonu své funkce nezávislý a nikdo nesmí ohrožovat jeho nestrannost. Nezávislost a vázanost pouze zákonem jsou základní povinnosti soudce, detailněji jsou pak rozepsány v § 80 až 81 zákona o soudech a soudcích (např. povinnost odmítnutí jakéhokoli nátlaku ohrožujícího jeho nezávislost, neovlivňování zájmy politických stran, veřejným míněním a sdělovacími prostředky, povinnost mlčenlivosti atd.).

Funkce soudce je funkcí veřejnou, užití násilí proti soudci se tudíž chápe jako útok na veřejného činitele⁷, naopak překročením pravomoci, nesplněním povinnosti vyplývající z pravomoci nebo vykonáváním pravomoci v rozporu se zákonem se soudce dopouští trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele⁸. K trestnímu stíhání nebo vzetí do vazby je ale podle § 76 zákona o soudech a soudcích potřeba souhlasu prezidenta republiky.

---

⁶ Soudcovská unie ČR byla založena v roce 1990, jejím členem je více než 50 procent soudců, čímž se řadí k nejsilnějším profesním sdružením v Evropě.

⁷ § 155 trestního zákoníku

⁸ § 158 trestního zákoníku

3.1.3 Zákonné podmínky pro výkon profese soudce

Zákonné podmínky pro výkon profese soudce vyplývají z § 60 zákona o soudech a soudcích. Občan ucházející se o funkci soudce musí:

- 1) být občanem ČR a to nejen při vzniku funkce soudce, ale v průběhu celé doby výkonu funkce.
- 2) mít způsobilost k právním úkonům - rovněž po celou dobu výkonu funkce.
- 3) být bezúhonný - tuto podmínku splňuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin.
- 4) vzhledem ke svým zkušenostem a morálním vlastnostem dávat záruku, že bude svoji funkci řádně vykonávat - tato podmínka není blíže upravena žádným právním předpisem, její splňování posuzují subjekty připravující návrhy na ustanovování soudců obvykle na základě psychologicko-diagnostického vyšetření uchazeče.
- 5) nejpozději v den jmenování do funkce dosáhnout věku 30 let.
- 6) souhlasit se svým ustanovením za soudce, přičemž forma projevu souhlasu není zákonem stanovena.
- 7) souhlasit s přidělením k určitému soudu před samotným jmenováním do funkce soudce.
- 8) mít vysokoškolské vzdělání získané řádným ukončením studia v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v ČR.
- 9) složit odbornou justiční zkoušku.

3.1.4 Vznik a zánik funkce

Dle § 63 zákona o soudech a soudcích jsou soudci jmenováni do funkce prezidentem republiky, k jeho rozhodnutí je potřeba spolupodpis předsedy vlády. Ta také nese za toto rozhodnutí odpovědnost. Funkce není časově omezena⁹, k jejímu zániku dojde jedním ze způsobů, jejichž taxativní výčet nalezneme v § 94 zákona o soudech a soudcích: dovršení věku 70 let, zjištění nezpůsobilosti k výkonu funkce, odsouzení pro spáchání trestného činu, uložení kárného opatření odvolání z funkce, zbavení nebo omezení způsobilosti k právním

---

⁹ § 61 zákona o soudech a soudcích

úkonům, pozbytí státního občanství ČR, smrt nebo prohlášení za mrtvého. Dle § 95 se soudce může své funkce také vzdát. Jmenování prezidentem i časová neomezenost jsou principy podporující nezávislost soudců, dalším z těchto principů je hmotné zajištění soudců státem, které vyplývá z § 75 zákona o soudech a soudcích a je upraveno zvláštním zákonem č. 236/1995 Sb.

Po složení slibu, jehož znění nalezneme v § 62 zákona o soudech a soudcích, přidělí ministr spravedlnosti soudce podle jeho předchozího souhlasu k určitému okresnímu soudu na dobu časově neomezenou, později ale může dojít k přeložení k jinému soudu dle § 71 zákona o soudech a soudcích nebo dočasněmu přidělení k Ministerstvu spravedlnosti nebo k Justiční akademii dle § 68 zákona o soudech a soudcích.

3.1.5 Neslučitelnost funkcí

Funkce soudce je neslučitelná s funkcí prezidenta republiky, člena Parlamentu ČR a s jakoukoliv funkcí ve veřejné správě s výjimkou funkce předsedy nebo místopředsedy soudu.¹⁰ Kromě výkonu těchto dvou funkcí a činností spojených s dočasným přidělením k Ministerstvu spravedlnosti nebo k Justiční akademii nesmí soudce zastávat jakoukoliv placenou funkci, ani vykonávat jakoukoliv jinou výdělečnou činnost. Výjimky jsou uvedené v § 85 zákona o soudech a soudcích.

3.1.6 Odpovědnost za výkon funkce

Odpovědnost za případnou škodu se řídí obecnou úpravou náhrady škody podle § 170 a následujících Zákoníku práce, pouze v případech uvedených v § 78 zákona o soudech a soudcích je upravena zvláštním zákonem č. 82/1998 Sb. Jedná se o odpovědnost za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím (zde mají právo na náhradu škody účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda, a ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo), rozhodnutím o vazbě

---

¹⁰ § 15 zákona o soudech a soudcích

(právo na náhradu škody má ten, na němž byla vazba vykonána, jestliže bylo proti němu trestní stíhání zastaveno, jestliže byl obžaloby zproštěn, nebo jestliže byla věc postoupena jinému orgánu), trestu (právo na náhradu škody má ten, na němž byl zcela nebo zčásti vykonán trest, jestliže v pozdějším řízení bylo rozhodnutí jako nezákonné zrušeno, a též ten, kdo byl v pozdějším řízení odsouzen k mírnějšímu trestu, než který byl na něm vykonán na podkladě zrušeného rozsudku) nebo ochranném opatření (právo na náhradu škody má ten, na němž bylo zcela nebo zčásti vykonáno ochranné opatření, pokud bylo rozhodnutí v pozdějším řízení jako nezákonné zrušeno) a nesprávným úředním postupem¹¹. Škodu nahrazuje stát, pokud ale byla v kárném nebo trestním řízení zjištěna vina soudce, který se podílel na nezákonném rozhodnutí nebo na nesprávném úředním postupu, z něž škoda vznikla, může požadovat regresní úhradu.

Kárné řízení je podrobně upraveno v zákoně č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů. Dle § 3 tohoto zákona v řízení jedná a rozhoduje v řízení kárný soud, což je Nejvyšší správní soud. Návrh na zahájení kárného řízení může podat:

- a) prezident republiky proti kterémukoliv soudci,
- b) ministr spravedlnosti proti kterémukoliv soudci,
- c) předseda Nejvyššího soudu proti kterémukoliv soudci tohoto soudu a dále proti soudci soudu nižšího stupně jednajícího ve věcech patřících do pravomoci soudů, v nichž je Nejvyšší soud vrcholným soudním orgánem,
- d) předseda Nejvyššího správního soudu proti kterémukoliv soudci tohoto soudu a proti soudci soudu nižšího stupně jednajícího ve věcech patřících do pravomoci soudů, v nichž je Nejvyšší správní soud vrcholným soudním orgánem,
- e) předseda vrchního soudu proti kterémukoliv soudci příslušného vrchního soudu a dále proti soudci soudu nižšího stupně,
- f) předseda krajského soudu proti kterémukoliv soudci příslušného krajského soudu a proti soudci okresního soudu,
- g) předseda okresního soudu proti soudci příslušného okresního soudu a proti soudci jiného okresního soudu.¹²

---

¹¹ KOCOUREK, Jiří. *Zákon o soudech a soudcích; Zákon o státním zastupitelství a předpisy související: komentář*. Praha: Beck, 2004, str. 277

¹² § 8 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů

Kárná opatření, která lze soudci udělit, jsou uvedena v § 88 zákona o soudech a soudcích, jsou to: důtka, snížení platu a odvolání z funkce.

3.1.7 Zvláštní kategorie soudců a další osoby podílející se na rozhodovací činnosti soudů

Na rozhodovací činnosti soudů se podílejí také přísedící, kteří na rozdíl od soudců nemusí absolvovat magisterské studium v oblasti práva ani odbornou justiční zkoušku a do funkce nejsou jmenováni, nýbrž voleni obecními a krajskými zastupitelstvy. Jejich postavení je společně s postavením soudců upraveno v Hlavě druhé zákona o soudech a soudcích. Na rozhodovací činnosti se podílejí účastí v tříčlenném senátu, který se skládá ze dvou přísedících a jednoho profesionálního soudce. V trestním řízení působí takové senáty při řízení před okresním soudem¹³ a krajským soudem¹⁴, pokud rozhoduje jako soud prvního stupně o trestném činu, na který stanoví zákon trest odnětí svobody s dolní hranicí minimálně pět let¹⁵, v civilním řízení pak pouze před okresním soudem rozhodujícím ve věcech pracovních¹⁶.

3.2 Soudci ve Francii

3.2.1 Nejvyšší soudcovská rada

Nejvyšší soudcovská rada (*Conseil supérieur de la magistrature*), jakožto orgán určený pro samosprávu moci soudní a garanci její nezávislosti, je ustanovena článkem 65 francouzské Ústavy. Rada se skládá ze dvou skupin: jedné pro záležitosti soudců, druhé pro záležitosti státních zástupců. Předsedou skupiny určené pro záležitosti soudců je předseda Kasačního soudu (*Cour de cassation*), dále se tato skupina skládá z pěti volených soudců, jednoho voleného státního zástupce, jednoho člena Státní rady (*un conseiller d'État*) jmenovaného

---

¹³ § 34 zákona o soudech a soudcích

¹⁴ § 31 zákona o soudech a soudcích

¹⁵ § 17 trestního řádu

¹⁶ § 36a občanského soudního řádu

Státní radou, jednoho advokáta a šesti kvalifikovaných osob, které nejsou členy Parlamentu a nepůsobí u žádného obecného ani správního soudu, jmenovaných prezidentem republiky a předsedy obou komor Parlamentu.

Skupina pro záležitosti soudců podává návrhy na jmenování soudců do různých funkcí, konkrétně se jedná o návrhy na jmenování soudců Kasačního soudu (*Cour de cassation*), předsedy Odvolacího soudu (*Cour d'appel*) a předsedy Instančního soudu (*Tribunal de grande instance*). Kromě toho funguje tato skupina doplněná o jednoho dalšího soudce, jenž je členem skupiny pro záležitosti státních zástupců, jako disciplinární komise soudců.

3.2.2 Působnost a zásady výkonu funkce

Podle článku 1 Ordonnance n° 58-1270 jsou soudci spolu se státními zástupci součástí soudního sboru (*corps judiciaire*), nazývají se souhrnně *les magistrats*. Zásada jednoty soudního sboru jim během jejich kariéry umožňuje přecházet (být jmenován) od soudců ke státním zástupcům a naopak.¹⁷ Jejich společným úkolem je podle Ústavy ochrana osobní svobody, konkrétní náplň práce se ovšem liší: soudci (*les magistrats du siège*) rozhodují ve sporech, státní zástupci (*les magistrats du parquet*) vyžadují dodržování práva.

Soudcům, na rozdíl od státních zástupců, je garantována nezávislost, umožněná zejména zásadou jejich neodvolatelnosti, která zaručuje, že nemohou být bez svého souhlasu přeloženi ani povýšeni.¹⁸ Soudci jsou také veřejnými činiteli placenými státem.

Jak vyplývá z článku 10 Ordonnance n° 58-1270, soudci (a státní zástupci) jsou povinni jednat apoliticky a nemají právo na stávku. V roce 2010 vydala Nejvyšší soudcovská rada (*Conseil supérieur de la magistrature*) oficiální publikaci obsahující povinnosti soudců a státních zástupců.

---

¹⁷ Ordonnance n° 58-1270, article 1

¹⁸ Ordonnance n° 58-1270, article 4

3.2.3 Zákonné podmínky pro výkon profese soudce

Zákonné podmínky pro výkon profese soudce (i státního zástupce) vyplývají ze článku 16 Ordonnance n° 58-1270. Kandidáti ucházející se o tyto funkce musí:

- 1) být držitelem diplomu potvrzujícího dosažení požadovaného vzdělání.
- 2) mít francouzské občanství.
- 3) mít způsobilost k právním úkonům a dobré morální vlastnosti.
- 4) mít splněnou civilní službu.
- 5) být ve zdravotním stavu umožňujícím řádný výkon funkce.¹⁹

3.2.4 Vznik a zánik funkce

Uchazeče, kteří splňují výše uvedené podmínky a úspěšně projdou výběrovým řízením, jmenuje ministr spravedlnosti (*Garde des Sceaux*) justičními čekateli (*auditeurs de justice*). Přímé jmenování bez výběrového řízení je možné u absolventů magisterského programu oboru práva se čtyřletou praxí.²⁰ Justiční čekatelé se pak dále vzdělávají na Národní škole pro soudce a státní zástupce (*École nationale de la magistrature*).

Existuje také možnost přímého jmenování do funkce soudce či státního zástupce: do druhého stupně hierarchie soudního sboru pro osoby starší 35 let se sedmiletou praxí, do prvního stupně pro osoby se sedmnáctiletou praxí.²¹

Soudci a státní zástupci prvního a druhého stupně hierarchie soudního sboru jsou podle článku 26 Ordonnance n° 58-1270 jmenováni prezidentem republiky na návrh ministra spravedlnosti. Své stanovisko k navrženým kandidátům vyjadřuje také Nejvyšší soudcovská rada (*Conseil supérieur de la magistrature*), pro ministra spravedlnosti ovšem není závazné a nemusí se jím tedy řídit.

Funkce soudce zaniká jedním ze způsobů uvedených v článku 73 Ordonnance n° 58-1270: odvoláním nebo odstoupením z funkce, odchodem do důchodu, jmenováním do jiné veřejné funkce, dosažením věku 67 let (pro předsedu Kasačního soudu je věkový limit 68 let).

---

¹⁹ překlad autorky

²⁰ Ordonnance n° 58-1270, article 18

²¹ Ordonnance n° 58-1270, article 22-23

3.2.5 Neslučitelnost funkcí

Funkce soudce (a státního zástupce) je neslučitelná s jakoukoliv jinou veřejnou funkcí a jakoukoliv jinou výdělečnou činností. Případné individuální výjimky musí povolit předseda soudu, toto povolení není potřeba pro vědeckou, literární a uměleckou činnost.²²

3.2.6 Odpovědnost za výkon funkce

Pokud provinění soudce nesouvisí s výkonem jeho funkce, řídí se jeho odpovědnost obecným právem a soudci nemají v takovém případě žádná zvláštní privilegia ani imunitu. Pokud ovšem pochybení souvisí s jejich soudní činností, lze podat žalobu pouze proti státu. V případě zanedbání povinností vyplývajících z jejich postavení jsou soudci podrobeni disciplinárnímu řízení, které je vedeno Nejvyšší soudcovskou radou (*Conseil supérieur de la magistrature*) a návrh na jeho zahájení může dle článku 50 Ordonnance n° 58-1270 podat ministr spravedlnosti, předseda odvolacího soudu nebo jakýkoli účastník soudního řízení, jenž prokáže, že chování soudce v průběhu řízení by mělo být potrestáno.

Sankce, které lze proti soudci uplatnit, jsou vyjmenovány v článku 45: udělení důtky, přeložení, odebrání některých funkcí, zákaz být jmenován samosoudcem (maximálně po dobu pěti let), zařazení do nižšího stupně soudní hierarchie, dočasné odebrání funkcí, degradace, povinný odchod do důchodu, odvolání z funkce.

---

²² Ordonnance n° 58-1270, article 9

3.2.7 Zvláštní kategorie soudců a další osoby podílející se na rozhodovací činnosti soudu

Informace pro tuto kapitolu budu čerpat z publikace *Introduction au français juridique*²³ a z webové stránky www.vie-publique.fr²⁴.

3.2.7.1 *Les juges non professionnels*

Ve Francii existují kromě profesionálních soudců také soudci neprofesionální (laičtí): jedná se o vylosované občany, kteří působí u Porotního soudu (*Cour d'assises*) a řeší závažné zločiny. Laičtí soudci jsou také voleni do různých speciálních odvětví: *les conseillers prud'hommaux* působící u pracovních soudů jsou voleni sbory voličů složených ze zaměstnavatelů a zaměstnanců z různých sekcí (zemědělství, průmysl, obchod, různé činnosti) na 5 let, *les juges consulaires* působící u obchodního soudu jsou voleni soudci, bývalými soudci a volenými zástupci z řad obchodníků nejprve na 2, poté na 4 roky. Dále působí laičtí soudci jako přísedící různých speciálních soudů, např. přísedící u soudů pro mladistvé jsou jmenováni ministrem spravedlnosti na dobu 4 let.

Mezi laické soudce řadíme také *les juges de proximité*. Jejich profese byla zřízena zákonem ze dne 9. září 2002 a jejím úkolem v občanskoprávním řízení je řešení osobních žalob a žalob týkajících se movitého majetku do 4 000 €, v trestním řízení řešení přestupků. Těmito soudci mohou být jmenováni např. bývalí profesionální soudci, osoby s právnickým vzděláním starší 35 let, osoby s praxí alespoň v délce 25 let v některém právním odvětví nebo osoby, které dříve vykonávaly nějaké právníkové povolání. Jsou jmenováni na dobu 7 let.

---

²³ TOMAŠČÍNOVÁ, Jana. *Introduction au français juridique*. Praha: Univerzita Karlova, 2011, str. 385-389

²⁴ <http://www.vie-publique.fr/decouverte-institutions/justice/personnel-judiciaire/juges/> [vid. 5. dubna 2014]

3.2.7.2 *Les juges professionnels*

Profesionální soudci působící u *Tribunal de grande instance* se mohou specializovat na určitá odvětví:

Les juges des enfants jsou pověřeni ochranou dětí a mladistvých a stíháním nezletilých delikventů.

Les juges d'instruction se zabývají vyšetřováním nejvážnějších a nejsložitějších případů z oblasti trestního práva.

Les juges des libertés et de la détention jsou předsedové a místopředsedové *Tribunal de grande instance*. Mezi jejich kompetence patří např. nařízení a prodloužení pobytu ve vazbě nebo udělování povolení k domovní prohlídce.

Les juges d'application des peines jsou kompetentní pro ukládání trestů odnětí svobody ve vězeňských zařízeních nacházejících se v obvodě místně příslušném k jejich *Tribunal de grande instance* a trestů, které si odsouzení odpykávají v daném obvodu na svobodě. Mohou rozhodnout o podmíněčném propuštění, odkladu výkonu trestu se zkušební dobou apod.

Les juges aux affaires familiales se věnují sporům vztahujícím se zejména k rozvodu, rodičovské zodpovědnosti, vyživovací povinnosti a změně příjmení.

Les juges des tutelles jsou kompetentní ve věcech poručenství a opatrovnictví. Mají tři základní úkoly: dohled nad vedením bankovních účtů chráněné osoby, souhlas s různými důležitými právními akty týkajícími se chráněné osoby (např. převod nemovitosti) a přidělení kolizního opatrovníka (*administrateur ad hoc*) v případě střetu zájmů nezletilého s jeho zákonným zástupcem.

Les juges de l'exécution mají pravomoci ve věcech výkonu rozhodnutí.

4 Postavení a organizace státních zástupců

Ve čtvrté kapitole podrobně popíšu postavení a organizaci státních zástupců v ČR a ve Francii a budu přitom vycházet z příslušných platných právních předpisů.

4.1 Státní zástupci v ČR

4.1.1 Působnost a zásady výkonu funkce

Státní zastupitelství je v Ústavě ČR zakotveno v kapitole o moci výkonné a té je také podřízeno. Činnost státních zástupců, kteří výkonem své funkce zajišťují působnost státního zastupitelství²⁵, vyplývá z § 4 zákona o státním zastupitelství: podávají veřejnou žalobu v trestním řízení, vykonávají dozor nad dodržováním právních předpisů v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení, ochranná nebo ústavní výchova, podílí se na prevenci kriminality a poskytování pomoci obětem trestných činů. Dle § 5 mohou také podat návrh na zahájení občanského soudního řízení nebo vstoupit do již zahájeného občanského soudního řízení, podmínky k tomu stanovuje občanský soudní řád. Co se týče trestního řízení, jsou státním zástupcům svěřeny pravomoci ve všech jeho stádiích.

Státní zástupce musí při výkonu své funkce, která je funkcí veřejnou, dodržovat zásady uvedené v § 24 zákona o státním zastupitelství, zejména je povinen postupovat odborně, svědomitě, odpovědně, nestranně, spravedlivě a bez zbytečných průtahů. Tyto zásady jsou v zákoně podrobně rozvedeny, např. zakazují ovlivnění státního zástupce zájmy politických stran, veřejným míněním nebo sdělovacími prostředky, jakékoli předsudky či náklonnosti k osobám, s nimiž státní zástupce při výkonu funkce jedná, atd.

---

²⁵ § 15 zákona o státním zastupitelství

4.1.2 Zákonné podmínky pro výkon profese státního zástupce

Zákonné podmínky pro výkon profese státního zástupce vyplývají z § 17 zákona o státním zastupitelství. Občan ucházející se o tuto funkci musí:

- 1) být občanem ČR.
- 2) být způsobilý k právním úkonům.
- 3) být bezúhonný – tedy nebýt pravomocně odsouzen za trestný čin.
- 4) ke dni jmenování dosáhnout věku 25 let.
- 5) mít ukončené vysokoškolské vzdělání studiem magisterského studijního programu v oblasti práva na vysoké škole v ČR.
- 6) úspěšně složit závěrečnou zkoušku.
- 7) mít morální vlastnosti, jež dávají záruku, že bude funkci řádně zastávat.
- 8) souhlasit se jmenováním do funkce státního zástupce a s přidělením k určitému státnímu zastupitelství.

4.1.3 Vznik a zánik funkce

Státní zástupci jsou dle § 18 zákona o státním zastupitelství jmenováni ministrem spravedlnosti na návrh nejvyššího státního zástupce na dobu časově neomezenou.

Po svém jmenování skládá státní zástupce do rukou ministra spravedlnosti slib ve znění stanoveném v § 18 a je přidělen k výkonu funkce k určitému státnímu zastupitelství na základě svého předchozího souhlasu. Možnosti přeložení a dočasného přidělení k Ministerstvu spravedlnosti nebo k Justiční akademii jsou popsány v § 19.

Taxativní výčet okolností, za kterých dochází k zániku funkce, nalezneme v § 21: nesložení slibu, odvolání souhlasu s přidělením k určitému státnímu zastupitelství, pozbytí státního občanství ČR, jmenování soudcem, zvolení poslancem či senátorem Parlamentu ČR, zvolení členem zastupitelstva územního samosprávného celku, vznik funkce ve veřejné správě, dosažení věku 70 let, úmrtí nebo prohlášení za mrtvého, zbavení či omezení způsobilosti k právním úkonům, odsouzení pro spáchání trestného činu, zjištění o nezpůsobilosti

k výkonu funkce, uložení kárného opatření odvolání z funkce. Státní zástupce se své funkce může také vzdát.

4.1.4 Neslučitelnost funkcí

Funkce neslučitelné s funkcí státního zástupce lze vyvodit z § 21 zákona o státním zastupitelství, který stanovuje, že funkce státního zástupce zaniká v případě jmenování soudcem, zvolení poslancem nebo senátorem Parlamentu ČR anebo členem zastupitelstva územního samosprávného celku a v případě vzniku funkce ve veřejné správě.

4.1.5 Odpovědnost za výkon funkce

Státní zástupci jsou odpovědní za kárné provinění, čímž se podle § 28 zákona o státním zastupitelství rozumí zaviněné porušení povinností státního zástupce, zaviněné chování nebo jednání státního zástupce, jímž ohrožuje důvěru v činnost státního zastupitelství nebo v odbornost jeho postupu anebo snižuje vážnost a důstojnost funkce státního zástupce.

Kárné řízení podrobně upravuje zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů. Dle § 3 tohoto zákona v řízení jedná a rozhoduje v řízení kárný soud, což je Nejvyšší správní soud. Návrh na zahájení kárného řízení může podat:

- a) ministr spravedlnosti a nejvyšší státní zástupce proti kterémukoliv státnímu zástupci,
- b) vrchní státní zástupce proti státnímu zástupci příslušného vrchního státního zastupitelství, proti státnímu zástupci krajského státního zastupitelství a státnímu zástupci okresního státního zastupitelství v jeho obvodu,
- c) krajský státní zástupce proti státnímu zástupci příslušného krajského státního zastupitelství a státnímu zástupci okresního státního zastupitelství v jeho obvodu,
- d) okresní státní zástupce proti státnímu zástupci příslušného okresního státního zastupitelství.²⁶

---

²⁶ § 8 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů

Kárná opatření, jež lze státnímu zástupci uložit, uvádí § 30 zákona o státním zastupitelství, jsou to: důtka, snížení platu a odvolání z funkce.

4.2 Státní zástupci ve Francii

4.2.1 Působnost a zásady výkonu funkce

Státní zástupci, na rozdíl od nezávislých soudců, podléhají pravomoci ministra spravedlnosti.²⁷ Ten totiž podle článku 30 trestního řádu (*Code de procédure pénale*) řídí politiku veřejné žaloby určenou vládou. Svoboda slova během soudního jednání je ovšem státním zástupcům zaručena²⁸ a ministr spravedlnosti jim uděluje pouze obecné, nikoli individuální pokyny.²⁹

Dle článku 31 *Code de procédure pénale* vykonává státní zastupitelství veřejnou žalobu a dohlíží na dodržování zákonů. Mezi konkrétní činnosti státního zástupce patří zahájení, vedení a ukončení vyšetřování v přípravném trestním řízení, výkon trestů, dále také ochrana ohrožených nezletilých a některé pravomoci má i v oblasti občanskoprávní.

Stejně jako pro soudce platí i pro státní zástupce povinnost jednat apoliticky dle článku 10 *Ordonnance n° 58-1270* a zákaz uplatnění práva na stávkou. Povinnosti státních zástupců (a soudců) jsou obsaženy v oficiální publikaci vydanou Nejvyšší soudcovskou radou (*Conseil supérieur de la magistrature*) v roce 2010.

4.2.2 Zákonné podmínky pro výkon profese státního zástupce

Zákonné podmínky pro výkon profese státního zástupce jsou shodné s podmínkami pro výkon profese soudce a vyplývají ze článku 16 *Ordonnance n° 58-1270*. Kandidáti ucházející se o tyto funkce musí:

- 1) být držitelem diplomu potvrzujícího dosažení požadovaného vzdělání.
- 2) mít francouzské občanství.

---

²⁷ *Ordonnance n° 58-1270*, article 5

²⁸ *Ordonnance n° 58-1270*, article 5

²⁹ *Loi n° 2013-669 du 25 juillet 2013*, article 1

- 3) mít způsobilost k právním úkonům a dobré morální vlastnosti.
- 4) mít splněnou civilní službu.
- 5) být ve zdravotním stavu umožňujícím řádný výkon funkce.³⁰

4.2.3 Vznik a zánik funkce

Způsob jmenování státních zástupců je totožný se jmenováním soudců. Uchazeči splňující zákonné podmínky nejprve projdou výběrovým řízením a poté jsou ministrem spravedlnosti jmenováni justičními čekateli. Přímé jmenování justičními čekateli (bez výběrového řízení) je možné u absolventů magisterského programu oboru práva se čtyřletou praxí.³¹ Dále se pak justiční čekatelé vzdělávají na Národní škole pro soudce a státní zástupce (*École nationale de la magistrature*).

Možnost přímého jmenování do funkce státního zástupce se shodují s možnostmi přímého jmenování do funkce soudce a jsou uvedeny v článku 22-23 Ordonnance n° 58-1270: do druhého stupně hierarchie soudního sboru mohou být přímo jmenovány osoby starší 35 let se sedmiletou praxí, do prvního stupně osoby se sedmnáctiletou praxí.

Státní zástupci (a soudci) prvního a druhého stupně hierarchie soudního sboru jsou jmenováni prezidentem republiky na návrh ministra spravedlnosti³². Své stanovisko k navrženým kandidátům vyjadřuje také Nejvyšší soudcovská rada (*Conseil supérieur de la magistrature*), pro ministra spravedlnosti ovšem není závazné a nemusí se jím tedy řídit.

Funkce státního zástupce zaniká jedním ze způsobů uvedených v článku 73 Ordonnance n° 58-1270: odvoláním nebo odstoupením z funkce, odchodem do důchodu, jmenováním do jiné veřejné funkce, dosažením věku 67 let (pro státní zástupce působící u Kasačního soudu je věkový limit 68 let).

---

³⁰ překlad autorky

³¹ Ordonnance n° 58-1270, article 18

³² Ordonnance n° 58-1270, article 26

4.2.4 Neslučitelnost funkcí

Funkce státního zástupce (a soudce) je dle článku 9 Ordonnance n° 58-1270 neslučitelná s jakoukoliv jinou veřejnou funkcí a jakoukoliv jinou výdělečnou činností. Případné individuální výjimky musí povolit předseda soudu, toto povolení není potřeba pro vědeckou, literární a uměleckou činnost.

4.2.5 Odpovědnost za výkon funkce

Státní zástupci, stejně jako soudci, nemají v trestní odpovědnosti za pochybení, které nesouvisí s výkonem jejich funkce, žádná privilegia ani imunitu. Pokud ovšem pochybení s výkonem funkce souvisí, lze podat žalobu pouze proti státu. V případě zanedbání povinností vyplývajících z jejich postavení jsou státní zástupci podrobeni disciplinárnímu řízení, které je vedeno Nejvyšší soudcovskou radou (*Conseil supérieur de la magistrature*) a návrh na jeho zahájení může dle článku 50 Ordonnance n° 58-1270 podat ministr spravedlnosti, předseda odvolacího soudu nebo jakýkoli účastník soudního řízení, jenž prokáže, že chování státního zástupce v průběhu řízení by mělo být potrestáno.

5 Komparace postavení a organizace soudců a státních zástupců v České republice a ve Francii

Poté, co jsem v předchozích dvou kapitolách popsala postavení a organizaci soudců a státních zástupců v ČR a ve Francii, pokusím se v šesté kapitole o jejich porovnání. První zajímavý rozdíl je už v samotných právních předpisech, které tyto dvě profese upravují. Zatímco v ČR jsou těmito předpisy zákony, a to jeden týkající se soudců, druhý týkající se státních zástupců, ve Francii jsou obě profese upraveny v jednom společném nařízení.

Pro další porovnání zachovám kategorie, dle kterých jsem soudce a státní zástupce představila ve dvou předchozích kapitolách.

5.1 Soudci v ČR a ve Francii

5.1.1 Nejvyšší soudcovská rada

Zatímco v ČR je hlavním orgánem pro samosprávu soudní moci pouze Ministerstvo spravedlnosti, ve Francii, podobně jako ve většině členských států EU, existuje ještě speciální instituce s názvem *Conseil supérieur de la magistrature* (Nejvyšší soudcovská rada). Mezi její kompetence patří podávání návrhů na jmenování některých soudců a státních zástupců, rozhoduje také jako disciplinární komise soudců a vyjadřuje se k disciplinárním sankcím státních zástupců.

5.1.2 Působnost a zásady výkonu funkce

Soudci v ČR, stejně jako soudci ve Francii vykonávají svou funkci nezávisle, jsou neodvolatelní a materiálně zabezpečeni státem.

Zásady výkonu funkce jsou v obou zemích velmi podobné: soudci se např. nesmí při rozhodování nechat ovlivnit ničímí zájmy, jsou povinni jednat apoliticky, nesmí stávkovat atd.

5.1.3 Zákonné podmínky pro výkon profese soudce

Podmínky pro výkon profese soudce jsou v ČR o něco přehlednější, než ve Francii. Je jich devět a jejich výčet nalezneme v zákoně o soudech a soudcích. Ve francouzské Ordonnance n° 58-1270 jsou dány podmínky pro justiční čekatele, které ovšem musejí logicky splňovat i následně jmenovaní soudci.

Podmínky, které nalezneme jak v ČR, tak i ve Francii, jsou občanství daného státu, způsobilost k právním úkonům, vhodné morální vlastnosti a požadované vysokoškolské vzdělání. Mimo to patří mezi podmínky ve Francii také splnění civilní služby a dobrý zdravotní stav, což ve výčtu podmínek v ČR uvedeno není. V ČR je naopak výslovně uvedena také bezúhonnost, nutnost souhlasu s ustanovením za soudce a s přidělením k určitému soudu a také minimální věk 30 let. Poslední podmínkou je v ČR složení odborné justiční zkoušky (po předchozí tříleté přípravné službě v pozici justičního čekatele u některého soudu, obdobnou zkoušku skládají ve Francii justiční čekatelé po absolvování studií na *École nationale de magistrature*).

5.1.4 Vznik a zánik funkce

V ČR i ve Francii jsou soudci jmenováni do funkce prezidentem republiky, ve Francii ovšem vede cesta ke jmenování více způsoby: na základě výběrového řízení a následných studií v pozici justičního čekatele na *École nationale de la magistrature* zakončených zkouškou nebo na základě přímého jmenování po několikaletém vykonávání některé právnické profese.

Funkce není časově omezena ani v ČR, ani ve Francii, v obou zemích zaniká dosažením věkového limitu (v ČR 70 let, ve Francii 67 let a u předsedy Kasačního soudu 68 let), odvoláním nebo odstoupením z funkce. Ve Francii je mezi způsoby zániku funkce uvedeno také jmenování do jiné veřejné funkce a odchod do důchodu, naproti tomu je v ČR výslovně uvedena také smrt nebo prohlášení za mrtvého, zjištění nezpůsobilosti k výkonu funkce, odsouzení pro spáchání trestného činu a zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům.

5.1.5 Neslučitelnost funkcí

Soudcům v ČR i ve Francii je zakázáno vykonávat jakoukoliv jinou výdělečnou činnost kromě výjimek (ve Francii je výjimkou činnost vědecká, literární a umělecká, v ČR navíc také pedagogická, publicistická a činnost v poradních orgánech ministerstva, vlády a v orgánech Parlamentu). Funkce soudce je v obou zemích neslučitelná s jinou veřejnou funkcí, např. s funkcí prezidenta republiky nebo člena Parlamentu. Výjimky jsou uvedené v příslušných právních předpisech, mezi ČR a Francií ale v této věci nenalezneme žádné zásadní rozdíly.

5.1.6 Odpovědnost za výkon funkce

V ČR ani ve Francii nechrání soudce žádná imunita, pokud jde obecně o trestné činy. Pokud se však jedná o trestný čin související s výkonem soudcovské funkce, existují v obou zemích určitá omezení: v ČR je pro trestní stíhání soudce potřeba souhlasu prezidenta republiky a za případnou způsobenou škodu odpovídá stát, rovněž ve Francii lze v takovém případě podat žalobu pouze proti státu.

V případě jeho kárného provinění (obecněji lze říci zanedbání povinností vyplývající z jejich postavení, protože povinnosti soudce jsou v ČR i ve Francii v podstatě shodné) lze proti soudci uplatnit některé z kárných opatření: v ČR je to důtka, snížení platu a odvolání z funkce, ve Francii důtka, přeložení, odebrání některých funkcí, zákaz být jmenován samosoudcem (maximálně po dobu pěti let), zařazení do nižšího stupně soudní hierarchie, dočasné odebrání funkcí, degradace, povinný odchod do důchodu a odvolání z funkce.

5.1.7 Zvláštní kategorie soudců a další osoby podílející se na rozhodovací činnosti soudu

V ČR i ve Francii se na rozhodovací činnosti soudu podílejí také neprofesionální (laičtí) soudci: v ČR se nazývají přísedící, ve Francii *les juges non professionnels*. Zapojení jsou za určitých podmínek v trestním řízení, rozdíl

je ovšem v tom, že francouzští laičtí soudci jsou losováni, zatímco čeští přísedící voleni. U pracovních soudů ve Francii působí laičtí soudci, kteří jsou voleni sbory voličů složených ze zaměstnavatelů a zaměstnanců z různých sekcí, obdobně působí přísedící v ČR volení obecními zastupitelstvy v civilním řízení před okresním soudem rozhodujícím ve věcech pracovních. Ve Francii mají laičtí soudci zastoupení také u obchodního soudu a jako přísedící různých speciálních soudů, např. přísedící u soudů pro mladistvé. Navíc existují ve Francii *les juges de proximité*, jejichž úkolem v občanskoprávním řízení je řešení osobních žalob a žalob týkajících se movitého majetku do 4 000 €, v trestním řízení řešení přestupků. Ačkoli jsou řazeni mezi laické soudce, výkon této funkce je podmíněn praxí v některém právním odvětví nebo právnickým vzděláním.

Co se týče profesionálních soudců, existuje ve Francii, na rozdíl od ČR, řada úzce specializovaných soudců (*les juges des enfants, les juges d'instruction, les juges des libertés et de la détention, les juges d'application des peines, les juges aux affaires familiales, les juges des tutelles, les juges de l'exécution*), kteří rozhodují jen o určitých vymezených věcech.

5.2 Státní zástupci v ČR a ve Francii

5.2.1 Působnost a zásady výkonu funkce

Státní zástupci jsou v ČR i ve Francii podřízeni ministru spravedlnosti.

Činnost státních zástupců je v obou zemích obdobná: podávají veřejnou žalobu v trestním řízení a vykonávají dozor nad dodržováním právních předpisů.

Rovněž zásady výkonu funkce jsou téměř totožné, v ČR i ve Francii mezi ně patří např. povinnost postupovat nestranně a apoliticky, zákaz stávkový atd.

5.2.2 Zákonné podmínky pro výkon profese státního zástupce

Mezi shodné podmínky pro výkon profese státního zástupce v ČR i ve Francii patří občanství daného státu, způsobilost k právním úkonům, dobré morální vlastnosti a požadované právní vzdělání. Ve Francii je navíc zapotřebí mít splněnou civilní službu a být v dobrém zdravotním stavu, což mezi podmínkami

v ČR uvedeno není, seznam podmínek v ČR ale obsahuje ještě bezúhonnost, souhlas se jmenováním do funkce a s přidělením k určitému státnímu zastupitelství, minimální věk 25 let a úspěšné složení závěrečné zkoušky právního čekatele (obdobnou zkoušku skládají ve Francii justiční čekatelé po absolvování studií na *École nationale de magistrature*).

5.2.3 Vznik a zánik funkce

Zatímco v ČR jsou soudci jmenováni do funkce ministrem spravedlnosti na návrh nejvyššího státního zástupce, ve Francii jmenuje ministr spravedlnosti pouze justiční čekatele a státní zástupce (stejně jako soudce) pak na návrh ministra spravedlnosti jmenuje prezident republiky.

Okolnosti zániku funkce státního zástupce se v ČR a ve Francii shodují v dosažení věkové hranice (v ČR je to 70 let, ve Francii 67 let a pro státní zástupce působící u Kasačního soudu 68 let), odvolání nebo odstoupení z funkce a vzniku jiné veřejné funkce, ve Francii je uvedena také okolnost odchodu do důchodu. Výčet možností zániků funkce v ČR je podstatně delší, obsahuje ještě nesložení slibu, odvolání souhlasu s přidělením k určitému státnímu zastupitelství, pozbytí státního občanství ČR, úmrtí nebo prohlášení za mrtvého, zbavení či omezení způsobilosti k právním úkonům, odsouzení pro spáchání trestného činu a zjištění o nezpůsobilosti k výkonu funkce.

5.2.4 Neslučitelnost funkcí

Obecně lze říci, že funkce státního zástupce je v ČR i ve Francii neslučitelná s jinou veřejnou funkcí a žádné velké rozdíly zde nenajdeme. Státní zástupci nesmí vykonávat ani žádnou jinou výdělečnou činnost mimo činnost vědeckou, literární a uměleckou, v ČR je mezi výjimkami uvedena ještě činnost pedagogická, publicistická a činnost v poradních orgánech ministerstva, vlády a v orgánech Parlamentu.

5.2.5 Odpovědnost za výkon funkce

Státní zástupci v ČR i ve Francii jsou odpovědní za kárné provinění, obecněji řečeno za porušení povinností vyplývajících z postavení státního zástupce.

Kárné řízení je v ČR vedeno kárným soudem, což je Nejvyšší správní soud, ve Francii je vedeno Nejvyšší soudcovskou radou (*Conseil supérieur de la magistrature*). Návrh na jeho zahájení může ve Francii podat ministr spravedlnosti, předseda odvolacího soudu nebo jakýkoli účastník soudního řízení, jenž prokáže, že chování státního zástupce v průběhu řízení by mělo být potrestáno. V ČR může návrh na zahájení kárného řízení proti kterémukoli státnímu zástupci podat rovněž ministr spravedlnosti, dále také nejvyšší státní zástupce. Vrchní, krajský a okresní státní zástupce je oprávněn podat návrh na zahájení kárného řízení proti státnímu zástupci příslušného státního zastupitelství.

6 Rozbor příslušné francouzské právní terminologie

V šesté kapitole provedu rozbor příslušné francouzské právní terminologie. Vybrala jsem 15 pojmů: 5 právnických povolání představených v první kapitole této práce a 10 druhů soudců ze třetí kapitoly. Ke každému z pojmů se pokusím najít jeho český ekvivalent nejprve přímo v právních předpisech a poté ve slovnících. Používat budu zejména Francouzsko-český právní slovník³³ a Francouzsko-český velký slovník³⁴. Druhou část této kapitoly bude tvořit francouzsko-český glosář.

6.1 Rozbor vybraných pojmů

6.1.1 Magistrat du siège

Termín *magistrat du siège* je legálním označením pro *soudce* a nalezneme jej jak ve francouzské Ústavě, tak v dalších právních předpisech, především v Ordonnance n° 58-1270.

Složitější je to s překladem samotného pojmu *magistrat*, který ve francouzštině souhrnně označuje soudce i státní zástupce, protože jsou součástí jednotného soudního sboru. V ČR obdobná jednotka soudního sboru neexistuje a český ekvivalent k pojmu *magistrat* tedy nelze hledat v zákonech. Možný překlad jsem našla ve Francouzsko-českém velkém slovníku: *vyšší veřejný úředník s pravomocí soudní, správní nebo politickou*. Tento obecný opis v sobě nezahrnuje pouze soudce a státní zástupce, ale např. také členy městských zastupitelstev (*magistrats municipals*) nebo vojenské soudce (*magistrats militaires*). Proto se mi jeví jako nejvhodnější překládat pojem *magistrats* jako soudci a státní zástupci.

Zatímco v češtině bychom synonymum pro *soudce* hledali velmi těžko, ve francouzštině jich existuje hned několik. Místo *magistrat du siège* tak můžeme říci např. *magistrat assis*, tento pojem je odvozen od *magistrature assise*, což lze

---

³³ LARIŠOVÁ, Markéta. *Francouzsko-český právní slovník*. Jinočany: H&H, 1994

³⁴ *Francouzsko-český, česko-francouzský velký slovník (nejen pro překladatele)*. Brno: Lingea, 2007

podle Francouzsko-českého velkého slovníku přeložit jako *sbor soudců*. Soudce lze překládat také jako *juge*, jediný významový rozdíl od *magistrat du siège/magistrat assis* je fakt, že slovem *juge* bývají označováni také soudci laičtí (*juges non professionnels*), zatímco mezi *magistrats du siège* řadíme pouze profesionály.

6.1.2 Magistrat du parquet

Českým ekvivalentem pojmu *magistrat du parquet* je *státní zástupce*. Opět se jedná o termín, který se objevuje ve francouzských právních předpisech včetně Ústavy a Ordonnance ° 58-1270. Pojem je odvozen od *parquet*, což je v právním kontextu označení pro *státní zastupitelství*, synonymem pro *parquet* je *Ministère public*.

Synonymem pro *magistrat du parquet* je ve francouzštině *procureur de la République*. Ve Francouzsko-českém právnickém slovníku lze najít dvě možnosti jeho překladu: *státní zástupce* a *prokurátor*. Prokurátoři byli ovšem v ČR nahrazeni státními zástupci zákonem č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, od 1. 1. 1994, kdy nabyl tento zákon účinnosti, je proto vhodnějším překladem *státní zástupce*.

6.1.3 Avocat

	Francouzsko-český právní slovník	Francouzsko-český velký slovník
Avocat	Advokát Právní zástupce	Advokát Právní zástupce Obhájce

Celkem bezproblémový je překlad pojmu *avocat*, jehož českým ekvivalentem je *advokát*. Ve Francouzsko-českém právnickém slovníku i ve Francouzsko-českém velkém slovníku je jako další možný překlad uveden *právní zástupce*, což odkazuje na jednu ze služeb, kterou advokáti poskytují. To samé platí pro

překlad *obhájce*, který lze nalézt ve Francouzsko-českém velkém slovníku. Vzhledem k tomu, že se nejedná o jedinou činnost advokátů, považují obecně (pokud se kontext netýká pouze právního zastoupení či obhajoby) za přesnější překlad *advokát*.

6.1.4 Notaire

Ještě jednodušší je překlad pojmu *notaire*. Jediný český ekvivalent, který jsem našla jak v právních předpisech, tak ve slovnících je *notář*.

6.1.5 Huissier

	Francouzsko-český právní slovník	Francouzsko-český velký slovník
Huissier	Soudní vykonavatel Soudní zřízenec	Soudní vykonavatel Soudní zřízenec Soudní exekutor Soudní doručovatel

První možný překlad pojmu *huissier*, který uvádí slovníky, ale např. také Tomaščínová³⁵, je *soudní vykonavatel*. To je ovšem v ČR zaměstnanec soudu, zatímco *huissier* je svobodné právníkové povolání, jehož českou obdobu lze nalézt v zákoně č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, a proto považují za vhodnější překlad *soudní exekutor*, což jako jeden z možných překladů nabízí také Francouzsko-český velký slovník. Oba použité slovníky ještě navrhují poněkud zastaralý překlad *soudní zřízenec*, Francouzsko-český velký slovník navrhuje i překlad *soudní doručovatel*, protože ve Francii patří mezi činnosti *les huissiers* také doručování soudních listin. Přestože má tedy

³⁵ TOMAŠČÍNOVÁ, Jana. *Introduction au français juridique*. Praha: Univerzita Karlova, 2011, str. 393

francouzský *huissier* na starosti více činností než český *soudní exekutor*, jejich postavení je obdobné.

6.1.6 Juge des enfants

	Francouzsko-český právní slovník	Francouzsko-český velký slovník
Juge des enfants	Soudce nezletilých	Soudce kompetentní ve věcech dětí a mladistvých

V českých právních předpisech ekvivalent pojmu *juge des enfants* nenajdeme. Zatímco Francouzsko-český právní slovník nabízí kalk *soudce nezletilých*, ve Francouzsko-českém velkém slovníku nalezneme překlad *soudce kompetentní ve věcech dětí a mladistvých*, který považuji za výstižnější. *Soudce nezletilých* totiž dle mého názoru může působit dojmem, že tento soudce nezletilé pouze soudí, jenže ve skutečnosti není jeho posláním jen řešení protiprávního jednání nezletilých, nýbrž také ochrana nezletilých vystavených nebezpečí.

6.1.7 Juge d'instruction

S ekvivalentem pojmu *juge d'instruction* se v současně platných českých právních předpisech nesetkáme, lze ho ovšem najít v trestním řádu č. 119/1873. V době platnosti tohoto trestního řádu totiž existoval institut *vyšetřujícího soudce*, jenž odpovídá francouzskému *juge d'instruction*. Na tomto překladu se shodují i oba slovníky.

6.1.8 Juge des libertés et de la détention

Pro pojem *juge des libertés et de la détention* jsem nenalezla žádný český ekvivalent ani v právních předpisech, ani ve slovnících. Tomaščínová³⁶ navrhuje

---

³⁶ TOMAŠČÍNOVÁ, Jana. *Introduction au français juridique*. Praha: Univerzita Karlova, 2011, str. 379

překlad *soudce kompetentní pro vazební věci a záležitosti osobní svobody*, který velmi dobře vystihuje působnost tohoto soudce.

6.1.9 Juge de l'application des peines

Rovněž pro pojem *juge de l'application des peines* neexistuje v českých právních předpisech žádný ekvivalent a nepodařilo se mi ho nalézt ani ve slovnících. Za zcela výstižný překlad ovšem považuji ten, jenž uvádí Tomaščinová³⁷: *soudce kompetentní pro ukládání trestů*.

6.1.10 Juge aux affaires familiales

Juge aux affaires familiales nemá v českých právních předpisech žádný ekvivalent a Francouzsko-český právní slovník ani Francouzsko-český velký slovník neuvádí žádný překlad tohoto pojmu. Tomaščinová³⁸ navrhuje překlad *soudce kompetentní pro spory z rodinného práva*. Tento překlad považuji vzhledem ke kompetencím *juge aux affaires familiales* za výstižný.

6.1.11 Juge des tutelles

	Francouzsko-český právní slovník	Francouzsko-český velký slovník
Juge des tutelles	Soudce pověřený stanovením poručnictví pro nezletilé a nesvéprávné dospělé	-

³⁷ TOMAŠČINOVÁ, Jana. *Introduction au français juridique*. Praha: Univerzita Karlova, 2011, str. 379

³⁸ TOMAŠČINOVÁ, Jana. *Introduction au français juridique*. Praha: Univerzita Karlova, 2011, str. 379

V českých právních předpisech nemáme k pojmu *juge des tutelles* žádný ekvivalent. Francouzsko-český velký slovník žádný překlad neuvádí, Francouzsko-český právní slovník navrhuje překlad *soudce pověřený stanovením poručnictví pro nezletilé a nesvéprávné dospělé*, jenž ovšem nepovažuji za příliš výstižný, protože v sobě obsahuje pouze jednu z kompetencí tohoto soudce. Podle mého názoru je výstižnější obecnější překlad, který uvádí Tomaščinová³⁹: *soudce kompetentní ve věcech poručenství a opatrovnictví*.

6.1.12 Juge de l'exécution

	Francouzsko-český právní slovník	Francouzsko-český velký slovník
Juge de l'exécution	Samosoudce u soudu vysoké instance	-

Ani pojem *juge de l'exécution* nemá v českých právních předpisech ekvivalent a z použitých slovníků ho překládá pouze Francouzsko-český právní slovník, a to jako *samosoudce u soudu vysoké instance*, což odkazuje na jeho působení u *Tribunal de grande instance*. Tomaščinová⁴⁰ navrhuje překlad *soudce kompetentní ve věci výkonu rozhodnutí*, který odkazuje ke kompetencím tohoto soudce. Každý z těchto dvou překladů je tedy pojat odlišně, oba ale považuji za výstižné.

6.1.13 Juge consulaire

Na překladu pojmu *juge consulaire* se oba použité slovníky shodují a navrhují výstižný překlad *soudce obchodního soudu*. V českých právních předpisech žádný ekvivalent nenajdeme.

³⁹ TOMAŠČINOVÁ, Jana. *Introduction au français juridique*. Praha: Univerzita Karlova, 2011, str. 379

⁴⁰ TOMAŠČINOVÁ, Jana. *Introduction au français juridique*. Praha: Univerzita Karlova, 2011, str. 379

6.1.14 Conseiller prud'homme

Pro pojem *conseiller prud'homme* jsem český ekvivalent nenalezla ani v právních předpisech, ani ve slovnících, je ovšem odvozen od pojmu *conseil prud'hommes*, který Francouzsko-český právní slovník i Francouzsko-český velký slovník překládají jako *smírčí pracovní soud*. Pojem *conseiller prud'homme* bych tedy přeložila jako *soudce smírčího pracovního soudu*.

6.1.15 Juge de proximité

Pro pojem *juge de proximité* neexistuje v českých právních předpisech žádný ekvivalent a nenalezla jsem jej ani ve slovnících. Tomaščinová⁴¹ uvádí překlad *soudce kompetentní v řízení o nejméně závažných trestných činech a v běžných sporech nízké hodnoty*. Jedná se o překlad složitý a opisný, ale dle mého názoru dobře vystihující působnost tohoto soudce.

---

⁴¹ TOMAŠČINOVÁ, Jana. *Introduction au français juridique*. Praha: Univerzita Karlova, 2011, str. 379

6.2 Francouzsko-český glosář

Do glosáře jsou zahrnuty důležité pojmy z francouzské právní terminologie, s nimiž jsem se během tvorby mé bakalářské práce setkala.

Administrateur ad hoc <i>m</i>	Kolizní opatrovník
Auditeur de justice <i>m</i>	Justiční čekatel
Avocat <i>m</i>	Advokát
Barreau <i>m</i>	Advokátní komora
Chambre des notaires <i>f</i>	Notářská komora
Conseil supérieur de la magistrature <i>m</i>	Nejvyšší soudcovská rada
Corps judiciaire <i>m</i>	Soudní sbor
Conseiller d'État <i>m</i>	Člen Státní rady
Conseiller prud'hommal <i>m</i>	Soudce smírčího pracovního soudu
Constitution <i>f</i>	Ústava

Cour d'appel <i>f</i>	Odvolací soud
Cour d'assises <i>f</i>	Porotní soud
Cour de cassation <i>f</i>	Kasační soud
École nationale de la magistrature <i>f</i>	Národní škola pro soudce a státní zástupce
Garde des Sceaux <i>m</i>	Ministr spravedlnosti
Huissier <i>m</i>	Soudní exekutor
Juge aux affaires familiales <i>m</i>	Soudce kompetentní pro spory z rodinného práva
Juge consulaire <i>m</i>	Soudce obchodního soudu
Juge de l'application des peines <i>m</i>	Soudce kompetentní pro ukládání trestů
Juge de l'exécution <i>m</i>	Soudce kompetentní ve věci výkonu rozhodnutí
Juge de proximité <i>m</i>	Soudce kompetentní v řízení o nejméně závažných trestných činech a v běžných sporech nízké hodnoty
Juge des enfants <i>m</i>	Soudce kompetentní ve věcech dětí a mladistvých

Juge des libertés et de la détention <i>m</i>	Soudce kompetentní pro vazební věci a záležitosti osobní svobody
Juge des tutelles <i>m</i>	Soudce kompetentní ve věcech poručenství a opatrovnictví
Juge d'instruction <i>m</i>	Vyšetřující soudce
Juge non professionnel <i>m</i>	Laický soudce
Loi <i>f</i>	Zákon
Magistrat du siège <i>m</i>	Soudce
Magistrat du parquet <i>m</i>	Státní zástupce
Ordonnance <i>f</i>	Nářízení
Profession libérale et indépendante <i>f</i>	Svobodné a nezávislé povolání
Notaire <i>m</i>	Notář
Tribunal de grande instance <i>m</i>	Instanční soud

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo popsat a porovnat právní úpravu profese soudce a státního zástupce v ČR a ve Francii, sekundárním cílem pak byl rozbor příslušné francouzské právní terminologie.

V rámci teoretické popisné části jsem nejprve v první kapitole stručně představila pět nejvýznamnějších právnických profesí v ČR a ve Francii, pro obě země jsem vybrala profese soudce, státního zástupce, advokáta, notáře a soudního exekutora. Co se týče jejich činnosti a postavení, mohu konstatovat, že mezi těmito profesemi v ČR a ve Francii nejsou zásadní rozdíly.

Z hlediska právních předpisů, které upravují postavení profese soudce a státního zástupce a které jsem představila ve druhé kapitole, lze mezi ČR a Francii nalézt odlišnosti. V obou zemích je sice hlavním pramenem Ústava, ve Francii je ale postavení soudců a státních zástupců dále upraveno ve společném nařízení, zatímco v ČR je právní úprava profese soudce obsažena v jednom zákoně a právní úprava profese státního zástupce v jiném zákoně. Zároveň se potvrdila hypotéza, že příslušné francouzské právní předpisy budou pravděpodobně staršího data, než příslušné právní předpisy české: Ordonnance n° 58-1270 upravující postavení soudců a státních zástupců ve Francii pochází z roku 1958, český zákon o státním zastupitelství vstoupil v účinnost až roku 1993 a zákon o soudech a soudcích dokonce roku 2002.

Ve třetí kapitole jsem podrobněji popsala profesi soudce v ČR a ve Francii dle příslušných právních předpisů. Pro přehlednost jsem tento popis v každé zemi rozdělila do sedmi stejných kategorií: Nejvyšší soudcovská rada, působnost a zásady výkonu funkce, zákonné podmínky pro výkon profese soudce, vznik a zánik funkce, neslučitelnost funkcí, odpovědnost za výkon funkce, zvláštní kategorie soudců a další osoby podílející se na rozhodovací činnosti soudů.

Obdobně jsem postupovala také ve čtvrté kapitole při popisu profese státního zástupce v ČR a ve Francii, kdy jsem popis rozdělila do pěti stejných kategorií v každé zemi: působnost a zásady výkonu funkce, zákonné podmínky pro výkon profese státního zástupce, vznik a zánik funkce, neslučitelnost funkcí, odpovědnost za výkon funkce. Při popisování profese soudce a státního zástupce se potvrdila hypotéza, že státní zástupci a soudci ve Francii vykazují mnoho

společných znaků, což je dáno jejich společnou právní úpravou a zásadou jednoty soudního sboru.

V páté kapitole následovala komparace profese soudce a státního zástupce v ČR a ve Francii dle kategorií, které jsem zvolila pro popis těchto profesí v předchozích dvou kapitolách. Nejprve jsem porovнала právní úpravu profese soudce v obou zemích a zjistila jsem, že v ČR neexistuje žádná speciální instituce pro samosprávu soudní moci, zatímco ve Francii je touto institucí Nejvyšší soudcovská rada (*Conseil supérieur de la magistrature*). Dále jsem zjistila, že působnost a zásady výkonu funkce se v ČR a ve Francii nijak zásadně neliší, čímž se mi potvrdila původní hypotéza. V některých zákonných podmínkách pro výkon funkce se obě země shodují, ve Francii je navíc mezi podmínkami uvedeno splnění civilní služby a zdravotní stav umožňující řádný výkon funkce, v ČR je zase seznam podmínek rozšířen např. o minimální věk 30 let. Funkce soudce vzniká v obou zemích jmenováním prezidentem republiky, je časově neomezená a zaniká způsoby uvedenými v příslušných právních předpisech, v ČR i ve Francii je to např. dosažení určitého věku, který se ovšem v každé ze zemí liší. Funkce je v obou zemích obecně neslučitelná s jinou veřejnou funkcí a jinou výdělečnou činností, ačkoli příslušné právní předpisy obou zemí uvádí několik výjimek. Odpovědnost za výkon funkce vykazuje v obou zemích shodné znaky s tím rozdílem, že v ČR vede kárné řízení kárný soud, tedy Nejvyšší správní soud, a ve Francii Nejvyšší soudcovská rada (*Conseil supérieur de la magistrature*). V ČR i ve Francii se na rozhodovací činnosti soudů podílejí také laičtí soudci bez právnického vzdělání, ve Francii jsou ale zapojeni do více případů. Mezi profesionálními soudci ve Francii jsem narazila na více speciálních druhů soudců s úzce vymezenými kompetencemi, což potvrdilo moji úvodní hypotézu.

Při porovnání právní úpravy profese státního zástupce v ČR a ve Francii jsem výrazné rozdíly nezaznamenala, shodují se v působnosti i zásadách výkonu funkce. Podobně jako u soudců, existují v obou zemích shodné zákonné podmínky pro výkon profese státního zástupce, ale také některé odlišné: ve Francii splnění civilní služby a zdravotní stav umožňující řádný výkon funkce, v ČR např. minimální věk 25 let. Drobným rozdílem je jmenování do funkce, to je v ČR pravomocí ministra spravedlnosti, ve Francii prezidenta republiky. V obou zemích jsou ale státní zástupci ministerstvu spravedlnosti podřízeni a

jejich funkce zaniká způsoby uvedenými v příslušných právních předpisech, např. dosažením určitého, v každé ze zemí odlišného, věku. Ve věci neslučitelnosti funkcí a odpovědnosti za výkon funkce nenajdeme mezi ČR a Francií významné rozdíly a státní zástupci zde mají v obou zemích podobné postavení jako soudci.

Šestou kapitolu jsem věnovala rozboru příslušné francouzské právní terminologie. Vybrala jsem 15 francouzských pojmů, na něž jsem narazila v předchozích kapitolách a snažila jsem se k nim najít český ekvivalent. U pěti právnických profesí nebylo obtížné nalézt ekvivalent přímo v právních předpisech, problematičtější byl ale překlad deseti speciálních kategorií soudců, které v ČR neznáme. Za pomoci slovníků a další literatury jsem ale nakonec u každého z pojmů, ačkoli někdy složitějším opisem, navrhla co nejvhodnější překlad. Do závěrečné kapitoly jsem zařadila také dvojjazyčný francouzsko-český glosář termínů, se kterými jsem se při psaní práce setkala.

Résumé

Le présent mémoire a pour but la description des dispositions légales de la profession de magistrat du siège et de magistrat du parquet en République tchèque et en France et la comparaison de ces professions dans les deux pays. Le but secondaire est d'analyser la terminologie du langage juridique français appliquée.

Le mémoire est divisé en six chapitres. Dans le premier chapitre j'ai présenté les professions juridiques en République tchèque et en France: les magistrats du siège, les magistrats du parquet, les avocats, les notaires et les huissiers.

Dans le deuxième chapitre j'ai exposé les sources des dispositions légales de la profession de magistrat du siège et de magistrat du parquet. Dans les deux pays la source principale est la Constitution. En République tchèque il existe une loi consacrée aux magistrats du siège et une autre loi consacrée aux magistrats du parquet, tandis qu'en France il existe une ordonnance commune pour les deux professions parce que le corps judiciaire comprend les magistrats du siège et les magistrats du parquet.

Le troisième chapitre décrit en détail la profession de magistrat du siège en République tchèque et en France: le Conseil supérieur de la magistrature, les compétences et les principes d'exercice de la profession de magistrats du siège, les conditions légales d'exercice de la fonction, la naissance et la cessation de la fonction, l'incompatibilité des fonctions, la responsabilité des magistrats du siège et les catégories spéciales de juges.

Le quatrième chapitre décrit en détail la profession de magistrat du parquet en République tchèque et en France: les compétences et les principes d'exercice de la profession, les conditions légales d'exercice de la fonction, la naissance et la cessation de la fonction, l'incompatibilité des fonctions et la responsabilité des magistrats du parquet.

Dans le cinquième chapitre les dispositions légales de la profession de magistrat du siège et de magistrat du parquet en République tchèque et en France sont comparées. D'après ma première hypothèse, j'ai remarqué que les magistrats du siège et les magistrats du parquet en France partagent un statut très proche parce que le corps judiciaire comprend les deux professions, ce n'est pas le cas en

République tchèque. J'ai aussi remarqué qu'il existe plus de catégories de juges spécialisés en France qu'en République tchèque.

En dernier chapitre j'ai analysé la terminologie du langage juridique français appliquée. J'ai choisi 15 mots français (5 professions juridiques, 10 catégories de juges), puis j'ai cherché les équivalents tchèques dans les sources de l'ordre juridique et dans les dictionnaires. Et finalement j'ai fait un glossaire franco-tchèque.

Seznam použitých zdrojů

Právní předpisy:

zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů

zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů

zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Constitution du 4 octobre 1958

Ordonnance n° 58-1270 du 22 décembre 1958 portant loi organique relative au statut de la magistrature

Code de procédure pénale

Loi n° 2013-669 du 25 juillet 2013

Tištěné zdroje:

Francouzsko-český, česko-francouzský velký slovník (nejen pro překladatele). Brno: Lingea, 2007, 1375 s. ISBN 978-80-87062-05-0

KOCOUREK, J. *Zákon o soudech a soudcích; Zákon o státním zastupitelství a předpisy související: komentář.* Praha: Beck, 2004, 624 s. ISBN 80-7179-761-8

LARIŠOVÁ, M. *Francouzsko-český právní slovník.* Jinočany: H&H, 1994, 284 s. ISBN 80-85787-48-2

NEDOROST, L., VĚTROVEC, V., SCHELLE, K. *Státní zastupitelství: historie, současnost a perspektivy*. Praha: Eurolex Bohemia, 2002, 519 s. ISBN 80-86432-34-3

PENFORNIS, J.-L. *Le français du droit*. Paris: CLE international, 2005, 128 s. ISBN 209-033-589-0

TOMAŠČÍNOVÁ, Jana. *Introduction au français juridique*. Praha: Univerzita Karlova 2011, 410 s. ISBN 978-80-87146-44-6

Internetové zdroje:

<http://e-justice.europa.eu>

www.vie-publique.fr

www.legifrance.gouv.fr

<http://business.center.cz>

www.podnikatel.cz

www.zakony-online.cz